

Van : college van burgemeester en wethouders
Datum : 19 maart 2019
Portefeuillehouder(s) : Wethouder Becht
Portefeuille(s) : regionale samenwerking
Contactpersoon : S. Haverkamp
Tel.nr. : 8228
E-mailadres : haverkamp.symke@woerden.nl

Onderwerp:

terugblik en vooruitblik samenwerking Alphen aan den Rijn, Gouda en Woerden

Kennisnemen van:

De stand van zaken van de samenwerking Alphen-Gouda-Woerden (AGW).

Inleiding:

De gemeente Woerden maakt van verschillende regionale samenwerkingsverbanden onderdeel uit. Eén daarvan is de regionale samenwerking tussen Alphen aan den Rijn, Gouda en Woerden (AGW). Ook de provincie Zuid-Holland maakt onderdeel uit van deze netwerksamenwerking. Er ligt geen formele structuur onder de samenwerking; periodiek vinden er bijeenkomsten plaats met de klankbordgroep, waarin van elke gemeente de burgemeester, een wethouder en de gemeentesecretaris participeren en waarbij gedeputeerde Bom-Lemstra van de provincie Zuid-Holland een standing invitation heeft. Verder is er een drietal inhoudelijke tafels, gericht op de thema's 1. Groene Hart werkt!, 2. Bodemdaling en infrastructuur en 3. Vrije tijd, water en groen, elk onder aansturing van één van de drie wethouders uit de klankbordgroep. Wethouder Becht is de bestuurlijk trekker van de tafel Groene Hart werkt!.

In voorliggend memo geeft het college een weergave van een aantal ontwikkelingen en resultaten uit dit samenwerkingsverband en volgt een vooruitblik naar een aantal stappen die in 2019 worden gezet.

Kernboodschap:

1. Terugblik 2018

Een aantal thema's heeft in 2018 prominent op de agenda gestaan binnen de netwerksamenwerking in AGW-verband. Dat zijn de uitvoering van de projecten onder de noemer 'Gebiedsgericht werken' en de aanvraag voor een regiodeal rondom bodemdaling.

1.1 Uitvoering projecten 'Gebiedsgericht werken'

In 2017 heeft de provincie Zuid-Holland kenbaar gemaakt middelen beschikbaar te stellen, in totaal € 7 miljoen voor de gehele provincie, voor 'Gebiedsgericht werken'. Vanuit het AGW-netwerk is - in samenwerking met de omliggende gemeenten – toen een voorstel ingediend voor een aantal projecten hiervoor, in totaal voor € 1,53 miljoen. In 2017 hebben GS en PS al een formeel akkoord gegeven. Begin 2018 is de onderliggende subsidieaanvraag ingediend bij de provincie en hebben Alphen aan den Rijn, de regio Midden-Holland (vertegenwoordigd door Gouda) en Woerden een samenwerkingsovereenkomst afgesloten, waarin onder meer is geregeld dat de gemeente Alphen aan den Rijn fungeert als kasgemeente, hoe de stemverhoudingen zijn geregeld in geval van besluitvorming, hoe taken en bevoegdheden zijn geregeld en wat te doen bij een vrijval van middelen of bij tussentijdse wijzigingen. Ook zijn er afspraken gemaakt om de aansprakelijkheid te delen, mocht daar aanleiding toe zijn.

De provincie Zuid-Holland heeft de ingediende subsidieaanvraag in 2018 gehonoreerd. Daaronder vallen de volgende projecten:

- Topsurf (een pilotproject gericht op het testen in de praktijk van een aanpak in de agrarische sector om bodemdaling te compenseren - Alphen)
- Kaasacademie (gericht op het realiseren van een opleidingstraject en digitale leeromgeving voor alles rondom het product kaas – Woerden, Gouda, Bodegraven-Reeuwijk)
- Smart onderwijsbus (als onderdeel van het traject CIV Smart Technology, en bedoeld om leerlingen onderwijs in te geven en te vervoeren naar diverse bedrijfslabs in het Groene Hart – Woerden, Alphen, Gouda, Zoetermeer)
- Living lab 2.0 (gericht op het testen van mogelijke oplossingen op het gebied van infrastructuur om te komen tot de beste manier voor de omgang met bodemdaling - Gouda)
- Veenweide in beweging (bedoeld om te komen tot een gedragen lange termijn toekomstperspectief of agenda op bodemdaling en agrologistiek, in co-creatie met inwoners en ondernemers en qua werkwijze in de sfeer van de Omgevingswet - Woerden)
- Vervolgonderzoek containeroverslag regio Midden-Holland (dit betreft een haalbaarheidsonderzoek naar de mogelijkheid tot uitbreiding van de spoorterminal van Electrolux BV ten behoeve van duurzaam vervoer van sierteelt en andere producten uit de regio over het spoor naar diverse bestemmingen in Europa - Gouda)
- Businesscase portals (gericht op het versterken van de vrijetijdseconomie in het Groene Hart – Alphen, Gouda, Woerden)
- Cheese Experience (dit betreft de haalbaarheidstoetsing van de Cheese Experience in de voormalige Arcade bioscoop in Gouda - Gouda)
- Waterrecreatie en Erfgoed Hollandsche IJssel / Kansenkaart Hollandsche IJssel (gericht op het versterken van vrijetijdseconomie op en aan de Hollandsche IJssel, zowel in het Utrechtse als in het Zuid-Hollandse gebiedsdeel – Gouda als trekker, acht gemeenten aan de Hollandsche IJssel in provincie Zuid-Holland en Utrecht).

Alle projecten zijn in het belang van de regio. De gemeente Woerden is trekker van de projecten Kaasacademie en Veenweide in beweging.

In algemene zin lopen alle projecten op schema, met uitzondering van de projecten 'Topsurf', waarbij mogelijk een nieuw go – no go moment moet worden ingebouwd, en 'Businesscase portals' waarbij de start aanvankelijk enige vertraging heeft opgelopen, maar inmiddels alle randvoorwaarden aanwezig zijn voor een goede start in 2019. Voor de projecten 'Living lab 2.0' en 'Vervolgonderzoek containeroverslag regio Midden-Holland' geldt dat ze in 2018 succesvol zijn afgerond.

Een algemeen (technisch) aandachtspunt bij meerdere projecten is de BTW-verrekening in geval meerdere

partijen betrokken zijn bij een project. Dit is overigens een landelijk probleem, dat de provincie Zuid-Holland zal agenderen bij de Rijksoverheid.

1.2 Aanvraag regiodeal bodemdaling

In 2018 besloten de gemeenten Alphen aan den Rijn, Gouda en Woerden, de provincies Zuid-Holland en Utrecht en drie waterschappen het voortouw te nemen bij de aanvraag van een regiodeal rondom bodemdaling. Ter voorbereiding hierop werd een werkbezoek georganiseerd voor de minister van LNV en de staatssecretaris van IenW in februari 2018. De gemeenteraad heeft hierover in februari 2018 per raadsinformatiebrief een terugkoppeling ontvangen (18R.00110). De periode maart tot en met augustus 2018 is benut voor het opstellen en indienen van de aanvraag namens de acht indienende partijen. Over deze aanvraag voor de regiodeal is de gemeenteraad per raadsinformatiebrief d.d. 4 september 2018 geïnformeerd (18R.00527).

Op 16 november 2018 maakte de Rijksoverheid bekend dat van de 88 ingediende aanvragen voor een regiodeal er in totaal 12 zijn gehonoreerd en dat de aanvraag van de 8 partijen uit het Groene Hart tot die laatste groep behoorde. In totaal is er maximaal € 10 miljoen vanuit de regio-envelop van het Rijk beschikbaar voor deze regiodeal over bodemdaling. Hierover bent u geïnformeerd op 27 november 2018 (18R.00773). Het resterende deel van 2018 is benut voor de eerste gesprekken over het vervolg van het traject, gericht op ondertekening van een regiodeal, waarbij 1 juni 2019 als streefdatum is geformuleerd (zie ook paragraaf 2.2).

1.3 Overige onderwerpen

Nieuwsbrief

In 2018 is eveneens geïnvesteerd in de gezamenlijke communicatie via de ontwikkeling van een logo of beeldmerk voor de samenwerking alsmede door introductie van een nieuwsbrief vanuit het AGW-netwerk. De eerste editie van de nieuwsbrief is eind vorig jaar uitgebracht (3 december 2018). De nieuwsbrief zal twee keer per jaar verschijnen en verspreid worden onder een ieder die zelf aangeeft een exemplaar te willen ontvangen. De nieuwsbrief, alsmede de mogelijkheid om af- en aan te melden, is te vinden via: <https://mailchi.mp/1fbfeb341cc8/update-1-regionale-samenwerking-alphen-aan-den-rijn-gouda-en-woerden?e=142ae108c2>

Kom binnen bij bedrijven

In de eerste editie van de nieuwsbrief is ingegaan op diverse ontwikkelingen en activiteiten in het AGW-netwerk en aan de drie eerder genoemde inhoudelijke tafels. Onder andere staat er informatie in over de ambities rondom een fietssnelwegen-netwerk, de samenwerking met bedrijven en universiteiten in verband met een onderzoek over een circulaire economie en de opbrengst van de open dagen in het kader van 'Kom binnen bij bedrijven' in 2018. Overigens staat de volgende editie van 'Kom binnen bij

bedrijven' alweer op de agenda, namelijk in de week van 11 t/m 16 maart 2019. Voor deze editie hebben zich tot op heden 7 gemeenten aangemeld en 215 bedrijven, een aantal dat naar verwachting nog verder zal toenemen. Meer informatie hierover is te vinden via: <https://www.kombinnenbijbedrijven.nl/>

CIV Smart Technology – onderzoek onderwijsbus

In 2018 heeft het platform Groene Hart Werkt! met steun van de provincie Zuid-Holland (zie ook 1.1) een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor een 'smart onderwijsbus' voor leerlingen van het CIV Smart Technology van MBO Rijnland. Deze bus moet leerlingen naar bedrijven in het Groene Hart brengen om daar samen met bedrijven aan projecten te werken. Naast een vervoersmiddel wordt de bus ook een voorbeeld van SMART-techniek. Het wordt onder andere een rijdend klaslokaal waarin les kan worden gegeven. Ook qua automotieve techniek moet de bus SMART zijn; een elektrische bus met een waterstof-unit. Het idee is dat er reguliere bus wordt omgebouwd door leraren en leerlingen, zodat een en ander tegelijkertijd een leertraject is rondom nieuwe technieken. In 2019 wordt geïnvesteerd in het vinden van (sponsor)middelen voor het mogelijk maken van deze bus.

Meerdaags varen

Meerdaags Varen in het Groene Hart is het concept om met een eigen of gehuurde boot - veelal een sloep - rond te varen in het Groene Hart en daarbij te overnachten op verschillende opeenvolgende plekken op en aan het water. Daarvoor is het zogenaamde autarkische dobberhuisje ontwikkeld: een drijvende overnachtingsmogelijkheid. Hiervoor is een coöperatie opgericht van recreatieondernemers aan de Hollandse Plassen, die dit concept met elkaar willen vormgeven. De ondernemers willen dit in samenwerking met lokale overheden mogelijk maken. Op 13 december 2018 opende gedeputeerde Han Weber het eerste in bedrijf genomen dobberhuisje aan de Nieuwkoopse Plassen. De ambitie is dat er op termijn op meer plaatsen in het Groene Hart dobberhuisjes liggen. Meer informatie is te vinden via: <https://www.hollandseplassen.com/media/files/MeerdaagsVaren.pdf>

Kansen (inter)nationaal toerisme

Tot slot is in 2018 in de klankbordgroep gesproken over de kansen op het gebied van (inter)nationaal toerisme in het Groene Hart, met een introductie door Jos Vranken, de directeur van het Nederlands Bureau Toerisme en Congressen.

2. Vooruitblik 2019

2.1 Tussentijdse verantwoording projecten gebiedsgericht werken

In het voorjaar van 2019 zal het AGW-netwerk een tussentijdse verantwoording moeten afleggen over de voortgang in de projecten vanuit de subsidie voor 'Gebiedsgericht werken'. Dit wordt in het eerste kwartaal van 2019 voorbereid. De betrokken colleges en raden zullen hierover geïnformeerd worden.

2.2 Vervolg regiodeal bodemdaling

Het overleg met de Rijksoverheid over de concrete invulling van de regiodeal is in 2018 voortvarend van start gegaan. Bezien wordt nog welke ministeries allemaal aansluiten bij de deal; in elk geval zijn dat de ministeries van LNV, BZK, IenW en EZK en mogelijk tekent ook OC&W (vanwege de relatie met erfgoed) mee. De eerste mijlpaal in 2019 is inmiddels bereikt: er is een startdocument gemaakt, met afspraken over het traject tot aan ondertekening, gecombineerd met een startgesprek tussen de bestuurlijk trekker, wethouder Niezen uit Gouda (bestuurlijk trekker van de regiodeal), en DG Osinga van het ministerie van LNV.

Gezien de omvang van de (voorbereidende) werkzaamheden ten behoeve van de ondertekening is inmiddels ook een projectleider aangesteld, in elk geval tot aan het moment van ondertekening. Deze projectleider wordt gedekt uit de reeds toegekende middelen van AGW.

De volgende stap is om een keuze te maken uit projecten en experimenten die onder de vlag van de regiodeal uitgevoerd gaan worden. Dit vraagt om een zorgvuldig proces waarbij een onafhankelijke toetsing is gewaarborgd.

Daartoe zijn of worden de volgende (proces)stappen gezet:

- In de zomer van 2018 heeft al een eerste en voorlopige inventarisatie van projectvoorstellen plaatsgevonden.
- In februari 2019 is een tweetal (ambtelijke) sessies georganiseerd rondom de thema's STAD en LAND, waar een brede uitnodiging voor is verstuurd en waar projectvoorstellen zijn gepresenteerd en besproken.
- Tot 1 maart 2019 was het mogelijk om projectvoorstellen in te dienen.
- Om een zorgvuldige keuze mogelijk te maken is geïnvesteerd in een lijst van criteria waar individuele projecten, alsmede straks het totaalpakket aan projecten, zal worden getoetst. Deze criteria zijn bestuurlijk vastgesteld en eveneens openbaar gepubliceerd en binnen het regionale netwerk gecommuniceerd.
- Om de onafhankelijk van de beoordeling te waarborgen, spelen bij de beoordeling niet alleen de 8 partijen die de aanvraag bij het Rijk hebben ingediend een rol, maar ook het Rijk zelf en de RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland). Bovendien zal een groep van onderzoeksinstituten een adviesrol vervullen.
- Vóór de ondertekening zullen ook betrokken colleges en raden worden geconsulteerd; in elk geval is er formele besluitvorming nodig over de inzet van middelen ten behoeve van de cofinanciering (door het Rijk vastgesteld op $\geq 50\%$ voor het totale pakket) voor zover die niet eerder al beschikbaar zijn gesteld.
- Uiterlijk op 1 juni moet er een beeld zijn van het totale pakket van projecten, omdat dit gekoppeld is aan een bij het ministerie van Financiën in te dienen bestedingsplan. Inzet is om tegelijkertijd de tekst van de regiodeal definitief gereed te hebben voor ondertekening.

4. Tot slot

In algemene zin concludeert het college van Woerden dat het AGW-netwerk is te typeren als een netwerk waar veel energie zit, waar resultaatgerichtheid voorop staat – de krachtenbundeling rondom de regiodeal bodemdaling is daarvan het meest actuele voorbeeld met een grote impact – en waarvan het belang in de toekomst naar verwachting alleen maar zal toenemen. Deze netwerksamenwerking dient voor Woerden als een hefboom waarmee ambities gerealiseerd kunnen worden waar Woerden alleen niet toe in staat is.

Financiën:

Niet van toepassing

Vervolg:

Op 10 april wordt er een bijeenkomst georganiseerd voor de gemeenschappelijke raden van Alphen, Gouda en Woerden en de gemeenten met wie zij in het Groene Hart nauw samenwerken. Dit zijn Oudewater, Nieuwkoop en Kaag en Braassem en de vijf gemeenten uit de regio Midden-Holland.

Bijlagen:

De secretaris,

drs. M.H.J. van Kruisbergen MBA

De burgemeester,

V.J.H. Molkenboer

